

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1119/20-E

Název	Středisko výchovné péče Svitavska
Sídlo	čp. 40, 572 01 Květná
E-mail	svpsy@seznam.cz
IČ	02709058
Identifikátor	691006580
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Bc. Vlasta Pechancová
Zřizovatel	Květná Zahrada, z.ú.
Místo inspekční činnosti	čp. 40, 572 01 Květná Purkyňova 284/1, 568 02 Svitavy
Termín inspekční činnosti	12. a 13. 1. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů

Charakteristika

Středisko výchovné péče Svitavska (dále „středisko“) poskytuje diagnostické, preventivně výchovné a poradenské služby formou ambulantní, celodenní, terénní a od školního roku 2019/2020 také formou internátní na pracovišti v Květné. Ambulantní služby jsou poskytovány v oblasti regionu Svitavska (Jevíčko, Litomyšl, Moravská Třebová, Polička, Svitavy). Výchově vzdělávací proces probíhá podle *Školního vzdělávacího programu Střediska výchovné péče Svitavska*.

Od minulé inspekční činnosti se navýšil počet klientů. K termínu inspekční činnosti středisko evidovalo 22 klientů na základě smlouvy o poskytování služeb v jedné výchovné skupině internátního oddělení a dvou výchovných skupinách celodenního oddělení. Vzdělávací služby jsou v nich poskytovány podle podkladů kmenových základních škol. Celodenní forma služeb klientům je realizována i v období hlavních prázdnin obvykle v rámci jedné výchovné skupiny. Školní stravování je v celodenní formě zabezpečeno smluvně s místní základní školou, v internátním oddělení zřizovatelem a částečně se na něm podílejí i klienti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Nová ředitelka střediska působí ve své funkci druhým rokem. Rozložení organizační struktury je funkční, stanovené kompetence a zodpovědnosti za jednotlivé oblasti vzdělávání účelně podporují naplňování zvolených koncepčních cílů střediska. Ředitelka po nástupu do funkce prokázala své manažerské dovednosti v oblasti vedení lidí. Velmi dobře zvládla výraznou obměnu a následnou stabilizaci i profesní podporu týmu. Strategické dokumenty odpovídají svým obsahem realizované praxi, jejich provázanost umožňuje efektivní sledování rozvoje činnosti střediska, kontroly nastavených procesů a přijímání vyplývajících opatření k nastalým situacím. Drobné formální nedostatky některých dokumentů byly opraveny během inspekční činnosti. Vedení střediska provádí pravidelnou hospitační činnost a komplexní hodnocení zaměstnanců. Získané závěry pozitivně ovlivňují profesní růst pedagogů a rozvoj organizace. Interní komunikační systém, který je založený na pravidelných komunitách, poradách pedagogů nebo odborných týmů, účinně posiluje spolupráci mezi zaměstnanci, výměnu zkušeností a efektivně slouží k pružnému přijímání operativních změn v chodu střediska.

Téměř plně kvalifikovaný pedagogický sbor prošel od minulé inspekční činnosti výraznou obměnou. Vyvážené genderové zastoupení pedagogů vytváří dobré podmínky pro rozvoj osobnostně sociálních kompetencí a identity klientů. Časově flexibilní činnost externího psychologa má pozitivní dopad na odbornou práci s klienty. Pedagogové se aktivně účastní dalšího vzdělávání tematicky korespondujícího s potřebami jejich profesního rozvoje, a které je následně dobře využíváné ve prospěch dalšího rozvoje klientů. Pravidelně probíhající individuální a skupinová supervize svým zaměřením účinně podporuje pedagogy v dosahování stanovených cílů a příznivě ovlivňuje kvalitu průběhu výchovně vzdělávacích procesů. Středisko aktivně realizuje vlastní i akreditované semináře a vzdělávací programy jako metodickou podporu pedagogům škol v problematice práce s žáky s výchovnými obtížemi. Studentům pedagogických fakult je umožňována praxe, čímž se rozšiřuje povědomí veřejnosti o činnosti a účelu střediska.

Při přijetí do střediska má každý klient určeného garanta, s kterým je seznámen a který ho provází po celou dobu jeho pobytu. V rozhovorech se školními inspektorkami oslovení klienti vyjadřovali důvěru v pedagogické pracovníky střediska. Klientovi je vypracován *Individuální výchovný plán* (dále „IVYP“). Jeho obsah byl u některých vybraných klientů zpracován spíše formálně, což může mít nepříznivý vliv na průběh a vyhodnocování výsledků poskytovaných

služeb. K denním záznamům o průběhu, organizaci vzdělávání a evidenci slouží nově zavedený elektronický systém.

Ve školním roce 2019/2020 bylo zařízeno a vybaveno internátní oddělení. Prostředí střediska působilo esteticky příjemným dojmem, bylo účelně doplněno didaktickým materiálem, výtvarnými díly a výrobky klientů. Dobré materiální vybavení jim umožňuje efektivní přípravu a realizaci činností při výchově a vzdělávání. Zároveň podporuje nabídku smysluplného naplňování volného času, rozvoj pohybových aktivit, které velmi dobře napomáhají k ovlivňování žádoucích projevů jejich chování. Vzhledem k posílení organizační efektivity a k potřebám klientů i odborných pracovníků (sdílené pracovny) by bylo vhodné rozšířit menší prostory střediska pro činnost ambulantního a celodenního oddělení, které působí ve dvou budovách (Purkyňova ulice).

O bezpečnosti a ochraně zdraví jsou klienti náležitou formou poučováni při příchodu do střediska i před jednotlivými pořádanými akcemi. Záznamy o úrazech vypovídají o skutečnosti, že se převážně jedná o úrazy drobného charakteru.

Středisko hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalším finančním přínosem jsou získané prostředky z projektů na spolupráci se školami a finanční dar na úpravu prostor internátu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hlavní vzdělávací cíle stanovené v IVýP klientů jsou individuálně zaměřeny na zvyšování motivace k učení a školní přípravě, zprostředkování školních úspěchů a na intenzivní upevňování základních školních dovedností (docházka, samostatná i skupinová práce, práce při hodině, slušná komunikace apod.). Výchovně vzdělávací činnost směřuje k podpoře pozitivních modelů prosociálního chování vůči dospělým, vrstevníkům i autoritám, zvyšování objektivitu sebehledu na vlastní způsoby řešení potíží a přijímání důsledků, podpoře samostatnosti a sebeobsluhy apod.

Využívané organizační formy a metody, které bylo možno sledovat v rámci aktuálně platného obsahu *Provozu škol a školských zařízení ve školním roce 2020/2021*, byly voleny přiměřeně k věku a speciálním vzdělávacím potřebám přítomných klientů celodenního a internátního oddělení. Realizované vzdělávací činnosti byly velmi dobře organizačně zajištěny v úzké spolupráci s kmenovými školami, a to včetně zajištění aktivní účasti klientů při distanční výuce. Zároveň nebylo přerušeno výchovné působení v rámci nastavených režimových opatření střediska a upevňování žádoucích kompetencí. Klienti byli vhodně a efektivně motivováni k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu měli i dostatek času k relaxaci. Při sledovaných činnostech byla klientům poskytována žádoucí zpětná vazba s důrazem na dílčí úspěchy. Tím se zvyšovala motivace klientů dokončit činnost, rozvíjeli si výběr strategií pro práci s chybou, což mělo pozitivní účinek na zlepšení výsledků učení, uvědomování si dohodnutých pravidel. Zvolené postupy v důsledku působily i na žádoucí prevenci školního neúspěchu. Další hodnotící činnosti jsou realizovány obvykle při denních a týdenních komunitních setkáváních. Klienti jsou při nich cíleně vedeni k objektivnímu sebehodnocení. Hodnotící systém, který je založený na principu vnější motivace odměnou (výhodou) a metodě přirozených důsledků, u klientů podněcuje jejich reálné sebezpojetí a sebeúctu. Nespolupracující chování klientů nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vstřícná atmosféra přispívala v průběhu sledovaných činností k pozitivní interakci mezi klienty a pedagogy. V rozhovorech se školními inspektorkami klienti poukazovali na jejich pozitivní

vzájemné vztahy založené na důvěře a pocitu bezpečí, což zvyšuje efektivitu realizovaných činností a poskytovaných služeb střediska.

Odpolední aktivity klientů celodenního a internátního oddělení cíleně vycházejí z individuálních potřeb výchovných skupin i jednotlivců stanovených na základě vyhodnocování týdenních plánů a v souvislosti s obsahy IVýP. Zaměřené jsou zpravidla na budování vztahů, zlepšení komunikace, posilování volných vlastností, péči o domácnost a zvířata. Jednotlivé odpolední činnosti také přispívají k rozvoji manuálních dovedností, které klienty mimo jiné motivují k optimální volbě budoucího povolání. Nabízené expresivní terapie a prožitky ze smysluplného trávení volného času rovněž přispívají k očekávanému osobnostnímu rozvoji klientů. Důležitou součástí průběhu pobytu klienta ve středisku jsou i pravidelné venkovní aktivity s výlety do okolí, při kterých klienti posilují nejen fyzickou kondici, ale také si zvyšují frustrační toleranci vůči stresovým situacím, osvojují si sociálně přijatelná řešení zátěžových situací.

Organizace poskytování vzdělávacích služeb, které vycházejí z běžného školního režimu, se zlepšila. V některých případech jsou stále uskutečňovány v dvouhodinových blocích, které však mohou mít za následek zhoršené soustředění a sníženou aktivitu i motivaci klientů k plnění povinné školní docházky. Pro individualizaci a optimálnější realizaci průběhu vzdělávacích služeb je přínosem přítomnost dvou pedagogických pracovníků u jedné výchovné skupiny. Administrativní zápisy o jejich průběhu byly čitelně vedeny v třídních knihách, středisko připravuje efektivnější změnu zápisů do elektronického systému.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Přijetí klienta do školského zařízení odpovídá stanovenému postupu ve vnitřním řádu, celodenní a internátní formě předchází ambulantní péče. Informace o klientovi jsou komplexně shromážděny od všech zúčastněných stran a podporují individuální nastavení výchovně-vzdělávacích postupů a strategií. Jejich cílem je vyhledávání a podpora rozvoje pozitivních dovedností klientů, které si přenášejí do dalšího života, zdravého sebevědomí, profilace budoucího povolání. Průběžná, závěrečná a následná zpětná vazba je získávána od klientů, jejich zákonných zástupců a škol zejména běžnými evaluačními nástroji (osobní jednání, dotazníky, interní hodnotící systém apod.), které středisku poskytují podstatné informace pro jeho činnost. Využívané evaluační nástroje je možné dále rozvinout vzhledem k přesnější objektivizaci dosažených výsledků a k upřesňování individualizace poskytovaných služeb, což by se projevilo v dalším zvyšování jejich kvality a v systematickém dlouhodobém porovnávání výsledků. Tomu by napomohla také efektivnější práce s IVýP jako nástrojem k systematické práci s klientem. Z analýzy osobních spisů vyplynulo, že speciálně pedagogické a psychologické konzultace směřují k posouzení a případné změně chování klientů, k nácvičení řešení konkrétních problémových a obtížně zvladatelných situací a přispívají k efektivní a kvalitní péči. Výsledky vzdělávání v závěrečných zprávách jsou zpracované na odborné úrovni. Výchovně vzdělávací postupy pro školní i rodinné prostředí jsou z obsahu závěrečných zpráv zřejmé a prakticky realizovatelné.

Dobře fungující a úzká spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dítěte, školskými poradenskými zařízeními, neziskovými organizacemi a dalšími externími odborníky a institucemi má pozitivní dopad na vzdělávací činnost a podporu klientů i jejich zákonných zástupců. Dalším přínosem pro zvýšení kvality poskytované péče ve středisku jsou realizované konzultace nebo osobní stáže v obdobných zařízeních. Z hlediska komplexního přístupu ke klientům dobře funguje dlouhodobá spolupráce s nadacemi a neziskovými organizacemi, s *Krizovým centrem Svitavy* a Policií ČR. Klienti střediska mají během svého

pobytu možnost účastnit se rozmanitých zájmových činností, výletů, exkurzí k potencionálním zaměstnavatelům, návštěv muzeí i výstav ve městě a okolí, což jim umožňuje získat nové zkušenosti a rozvíjí osobnostně sociální kompetence v přirozeném prostředí.

Ve spolupráci se školami velmi dobře funguje nastavený proces postupného přechodu klienta z působnosti střediska, který usnadňuje jeho adaptaci při návratu do školního a rodinného prostředí. K tomuto účelů jsou nově zpřístupněny zákonným zástupcům další *Rodičovské skupiny*, jejichž prostřednictvím je umožněno vzájemné sdílení zkušeností rodin, edukace a podpora při řešení problémů a usměrňování jejich výchovného působení na své děti. Rozšířila se otevřená nabídka skupinových programů (*Dívčí skupina a Chlapecká skupina*) i pro zájemce z řad veřejnosti, která je cíleně zaměřena na budování vlastní identity klientů a napomáhá tak jedinci v pochopení svého osobnostního růstu.

Tradiční terénní služby, které středisko realizuje (programy pro školy, metodická podpora a vzdělávání pedagogů, podpora spolupráce mezi mateřskými základními školami), jsou aktuálně utlumeny vzhledem k mimořádným opatřením ve školství.

Další vývoj úspěšnosti či uplatnění svých klientů středisko sleduje prostřednictvím pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dítěte, odborných pracovníků střediska a informací od klientů, kteří i po ukončení pobytu zůstali v ambulantní péči střediska.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Jmenování nové ředitelky střediska,
- otevření nové činnosti internátního oddělení a jeho materiální vybavení,
- výrazná obměna pedagogického sboru,
- přechod činnosti psychologa na externí pozici,
- zavedení elektronického systému evidence klientů,
- rozšířená nabídka poskytovaných služeb o další programy pro klienty, zákonné zástupce, školy.

Silné stránky

- Týmová spolupráce mezi všemi zaměstnanci vede k efektivní výměně zkušeností a k pružnému přijímání operativních změn chodu školského zařízení,
- účelná realizace procesu postupného přechodu klienta z působnosti střediska, který usnadňuje jeho adaptaci při návratu do školního a rodinného prostředí,
- účinné metody řízení a vedení pedagogů, které úspěšně podporují profesionální dovednosti a kompetence jednotlivců a mají pozitivní dopad na poskytování péče klientům,
- efektivně realizované formy spolupráce se zákonnými zástupci klientů, které posilují vzájemné vztahy mezi všemi zúčastněnými.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší rozsah využívaných evaluačních nástrojů k přesnější objektivizaci dosažených výsledků a k upřesňování individualizace poskytovaných služeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Vylepšit organizaci vzdělávacích služeb s ohledem na posílení soustředění a udržení aktivity klientů,
- rozpracovat další postupy nebo zařadit další evaluační nástroje k přesnější objektivizaci dosažených výsledků a k upřesňování individualizace poskytovaných služeb,
- sledovat formulování konkrétního obsahu IVýP vzhledem k průběhu a vyhodnocování výsledků poskytovaných služeb klientům,
- pokusit se získat vhodnější prostory pro celodenní péči klientů a zázemí odborných pracovníků.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 20. 12. 2013 ve znění Dodatků č. 1-3
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o změně zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-39044/2019-4 ze dne 7. 1. 2020 (změna právní formy zřizovatele)
3. Jmenovací dekret ředitelky školské právnické osoby ze dne 1. 6. 2019
4. Koncepční záměr rozvoje Střediska výchovné péče Svitavska pro období 2019 až 2024
5. Školní vzdělávací program Střediska výchovné péče Svitavska, účinnost od 1. 10. 2020
6. Vnitřní řád, účinnost od 1. 11. 2020
7. Organizační řád, účinnost od 1. 10. 2020
8. Evidence klientů, školní rok 2020/2021 (výběr)
9. Osobní dokumentace klientů, školní rok 2020/2021 (výběr)
10. Individuální výchovné plány, školní rok 2020/2021 (výběr)
11. Týdenní plány práce, školní rok 2020/2021
12. Třídní knihy, školní rok 2020/2021
13. Knihy úředních a ostatních návštěv, školní rok 2020/2021 (výběr)

14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví klientů, školní rok 2020/2021(výběr)
15. Personální dokumentace zaměstnanců (výběr)
16. Výroční zpráva 2019/2020, schválená 2. 10. 2020
17. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1208/18-E, ze dne 2. 11. 2018
18. Protokol o kontrole, čj. ČŠIE-1209/18-E, ze dne 2. 11. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 2. 2. 2021

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Vlasta Pechancová, ředitelka školského zařízení Mgr. Bc. Vlasta Pechancová v. r.

Ve Svitavách 17. 2. 2021